

---

rAmakarNarasAyanam

——
రామకర్తరసాయనమ్
——

Document Information

Text title : rAmakarNarasAyanam

File name : rAmakarNarasAyanam.itx

Category : raama

Location : doc_raama

Author : rAmabhadradIkShita

Proofread by : PSA Easwaran

Description-comments : Vishnustutimanjari volume 2 print pages 311-399 niShyandaH 1-2

Latest update : May 28, 2021

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

December 17, 2022

sanskritdocuments.org

రామకర్ణరసాయనమ్

శ్రీరామభద్రదీక్షితకృతమ్ ।

ప్రథమో నిష్కంఠః ।

దిశతు స కుశలం జితే దశాస్యే
విధివిహితస్తుతివేదితస్వరూపః ।
ఉపదిశతి శివో నృణాం యదీయం
మనుమవిముక్తపురే విభుక్తిహేతోః ॥ ౧॥

విహితవిధిమపాస్యతా నిషిద్ధా-
న్యపి చరతాప్యకృతాక్షనిగ్రహేణ ।
యదఘముపచితం మయా యతిష్యే
రఘువరసంస్మరణేన తన్నిమార్జుమ్ ॥ ౨॥

చిరపరిచితయా మనో వికృష్టం
దిశి దిశి వాసనయా చ మే నియామ్యమ్ ।
ఇతి కవనపథేఽవతార్య రామ -
స్మరణవిధావనఘే కరోమ్యుపాయమ్ ॥ ౩॥

ప్రకృతిరితి సరస్వతీతి లక్ష్మీ-
రితి గిరిజేతి జగన్మయీతి వా యామ్ ।
గదతి మునిగణః కవిత్వసిద్ధ్యై
కథమపి తాం కలయే విదేహకన్యామ్ ॥ ౪॥

మధురభణితయే పతివ్రతానాం
మకుటమణిం కలయే మహీకుమారీమ్ ।
పతికృతరిపుపాతనప్రతిజ్ఞా-
దలనభయాదహితేఽప్యదత్తశాపామ్ ॥ ౫॥

హృదయ విషయమేవ నేవనే కిం
యదయముదగ్రవిషోపమః క్రమేణ ।

మదయతి చ నిహన్తి చ ప్రకామం
తదయనమేత్య గిరాం భజస్వ రామమ్ ॥ ౬ ॥

రఘువరచరణారవిన్దభక్తి-
చ్ఛలమకరన్దనిరన్తరాభిషిక్తాః ।
వకులపరిమలా గిరో మదీయాః
కవికులకర్పరసాయనాని సన్తు ॥ ౭ ॥

భరతవిదితపాదుకాప్రభావం
ధరణీసుతాదరణీయనామధేయమ్ ।
కరతలధృతకార్ముకం పుమాంసం
మరకతసీలశరీరమాశ్రయామః ॥ ౮ ॥

నిటిలనయననిర్వృత్తిప్రదాఖ్యం
కుటిలనిశాచరకుమ్భినాం మృగేన్ద్రమ్ ।
కటిలనదసిమమ్బుదాభమేకం
జన్తిలపురీకృతచాపబాణమీడే ॥ ౯ ॥

నిలయమఖిలమజ్గలస్య రక్షో-
వలయవసప్రబలాయితానలాస్త్రమ్ ।
కలయతి హృదయం విదేహకన్యా-
వలయపదాఙ్కితకన్ధరం పుమాంసమ్ ॥ ౧౦ ॥

విమోహయతి విష్టపత్రయజనాన్గణారోపణ-
క్షపాత్రుటితచణ్డికారమణచాపచణ్డధ్వనౌ ।
జయత్యసకృదున్మిషత్పులకయోరపేతత్రపం
పరస్పరనిరీక్షణం రఘువరక్షమాకన్యయోః ॥ ౧౧ ॥

కరోమి హృదయామ్బుజే కమపి వీరమమ్భానిధేః
నిబన్ధనమబిన్ధనజ్వలనబన్ధతూణీశయమ్ ।
న కశ్చిదపి దృశ్యతే జగతి యస్య శక్తో జయే
స్మరప్రహితజానకీనయనపద్మబాణం వినా ॥ ౧౨ ॥

కష దలదుత్పలద్యుతిరుదారవేషోజ్జ్వలః
స్వయం విశతి మే మనస్త్వరితమాః పరిజ్ఞాయతే ।
స ఏష నను జానకీకుచతటీపటీరద్రవ-

ప్రసక్తఘనవాసనాఘముఙ్ఘమాయమానః ప్రభుః ॥ ౧౩॥

భజే శరధనుర్ధరం వికటచిత్రకూటాటపీ-
చరం కమపి శక్కురప్రణయిసీప్రియాఖ్యం ప్రభుమ్ ।
స్ఫుటాకలితకుఙ్కుమా వదతి యస్య వక్షస్తటీ
మృగేన్ద్రరసితత్రసజ్జనకజాహఠాలిఙ్గనమ్ ॥ ౧౪॥

చిరస్య విధురస్య మే విషయఘర్మఘోరాతపైః
పయోదనిచయోదయప్రతినిధిః కిలేయం దశా ।
నరాఘముషి రాఘవే యదధునా మనః ప్రీయతే
సమస్తసురమస్తకప్రణతికర్మణి బ్రహ్మణి ॥ ౧౫॥

కటీఘటితవల్కలం ఘనలసజ్జటామణ్డలం
కరాత్తశరకార్ముకం కమలపత్రమిత్రేక్షణమ్ ।
తమాలదలమేచకం ధరణికన్యకాకాముకం
తరఙ్గితకృపారసం తరణివంశదీపం భజే ॥ ౧౬॥

అచోదితకులక్రమం పునరప్పష్టజాతిక్రీయం
నయానయవిచారణావిధురమస్తశక్కుకణమ్ ।
ఉపేయుషి విభీషణే ర్ఘటితి దత్తమస్యాభయం
మయేతి సముదీరితా భగవతో గిరః పాన్తు నః ॥ ౧౭॥

కప్లారామ్బుజగన్ధిమన్దపవనే ఖేలన్మృగాలఙ్కృతే
కూజతోక్కిలబాలచూతగహనే కూలే సరయ్యాః శుభే ।
పశ్యాన్వేతి శుకం శుకీతి చుబుకే గహన్కరేణ ప్రియాం
చిత్రే భాతి స కోఽపి మే దశశిరోమత్తేభకణీరవః ॥ ౧౮॥

మాద్యత్కేకిని చిత్రకూటకటకే మన్దాకినీమేదురే
ప్రత్యగ్రప్రసవస్య కేసరతరోః ప్రచ్ఛాయశీతే తలే ।
కౌశేయాస్తరణే విదేహదుహితుః కుర్వాణమజ్కే శిరో
సీలామ్భోదనిభం భజే రఘుకులప్రాచీనభాగ్యం ప్రభుమ్ ॥ ౧౯॥

త్రస్తప్రస్థితహంసయూథమభితోన్మత్యన్మయూరవ్రజం
వల్మీకాన్తరసమ్ప్రవిష్టభుజగం పక్ష్యే భవచ్ఛాతకమ్ ।
పుష్పస్మిన్నిపసిన్న్యకేతకిజనస్థానాటపీమేయుషా
కాలిమ్నా మమ కేనచిత్కవచితం చేతో విరాధద్విషా ॥ ౨౦॥

సంరమ్భస్థలితోత్తరీయమవనిన్యస్తాగ్రపాదం భుజా-
బుద్యమ్య శ్లథనీవి పుష్పనిచయం సగలతీం జానకీమ్ |
పశ్యన్పశ్యవటీవనే ముహురపి ప్రచచ్ఛన్న ఏవాన్తికే
హస్తోపాత్తధనుఃశరః స్ఫురతు మే చిత్తే రఘుగ్రామణీః || ౨౧||

నిర్వృత్తే ఖరదూషణత్రిశిరసామున్మూలనాదాహవే
వైదేహీ పరిషస్వజే సపది యం మూర్తాం జయశ్రీరివ |
ఉన్మీలత్పులకశ్రమామ్భసి ధనుర్మన్వైకహస్తామ్బుజే
తస్మిన్సస్మితవక్త్రచన్ద్రమసి మే దేవే మనో ధావతి || ౨౨||

పాయాత్పర్ణకుటీగతో ఘనఘటాసిక్తావనీసౌరభ-
స్రూణవ్యాప్యతపుష్కరదీప్యపకులే నీపప్రసూనాకులే |
కేకాకణ్ణశిఖణ్ణితాణ్ణవయుతే ఖేలత్పురోమారుతే
నన్దన్పావృషి చిత్రకూటకటకే సీతాసఖో రాఘవః || ౨౩||

ఆర్ధావర్తితమన్తమర్ధవిరతస్వాధ్యాయమర్ధోజ్జిత-
బ్రహ్మోపాసనమర్ధముక్తహవనాతిథ్యాదిసర్వక్రియమ్ |
దృష్ట్వా పశ్చాచ్ఛవటీజుషో యమృషయః సార్థం తపో మేనిరే
కన్ద్రాప్యాయతస్సన్దరం వ్రజతి మే కాకుత్స్థమేనం మనః || ౨౪||

చారున్మేరముఖామ్బుజం చరణయోర్మృణ్మకృణ్మణ్మూన్నాపుపరం
చశ్చద్రత్నలలన్తికాలికలసత్కస్తూరికాచిత్రకమ్ |
కాన్తవ్యాప్తనఖానుబద్ధికనకగ్రైవేయకాలజ్కృతం
కౌసల్యాఙ్కవిభూషణం కువలయశ్యామం భజామః శిశుమ్ || ౨౫||

దత్త్వా పార్వజుషో విదేహదుహితుశ్చాపం కరామ్భోరుహే
గుల్ఫద్యన్వనివేశితస్థిగవనౌ కుర్వన్మమే జానునీ |
దృష్ట్వా కూణితయా కరామ్బుజయుగవ్యాసక్తమూలాఙ్కృలం
పశ్యన్పాణమృజుర్న వేతి హృది మే వీరోఽయమారోహతి || ౨౬||

ఉన్మీలన్నవమల్లికాపరిమలోదఙ్కృద్విరేఘారవై-
రారణ్యే తులసీవనే ముఖరితే దృశ్యే శుకశ్యామలే |
శశ్వలీనమయూరదృగ్వలనయా శశ్వద్ధృహీతం బలా-
జ్ఞానక్యా సహ చిత్రకూటకటకే దేవం మనో ధావతి || ౨౭||

సీతాదత్తకరామ్బుజం పదయుగశ్లిష్యన్మణిపాదుకం

హర్షావేగీవిహారబద్ధ్యుపస్మతాభ్యర్ణం ఘటోద్భ్యో గవా ।
స్వామిన్దేవ జయేతి పఞ్చరశుకస్వానోల్లసతోరణం
సాకేతాధిపతేరుషస్యవతు నః శయ్యాగృహాన్నిర్గమః ॥ ౨౮ ॥

పాణౌ ముష్టిగృహీతపన్నగలతాపర్ణోచ్చయే బిభ్రతీం
వామే రత్నకరణ్ణకం తదపరే వీటీం విదేహాత్మజామ్ ।
పశ్యన్కూజతి పార్శ్వతః కలరవే దృష్ట్యా తిరశ్చినయా
మన్దనేమరముఖీం హృది స్ఫురతి మే మఞ్చాధిరూఢో విభుః ॥ ౨౯ ॥

తైలాన్మత్తోఽవతరతి కరీ జ్యాస్వనైర్వారయైనం
సౌమిత్రే మా భవతు చకితా జానకీతి ప్రహిణ్షన్ ।
తజ్జ్వహోషం మృగపతిరవం వ్యాహరనేపితాఙ్గ్య
గాఢాశ్లిష్టో జనకసుతయా కౌసలేయోఽవతాన్పః ॥ ౩౦ ॥

హంసీ మన్దం చలతి హరిణీ వీక్షతే లోలలోలం
రమ్యం కూజత్యయమిహ పికో రాజతే బర్హిణోఽసౌ ।
ఇత్యాశ్చర్యాద్వనభువి వధూం దర్శయన్తీం యది త్వాం
పశ్యామ్యేత్తైరలమితి వదన్పాతు న వై కౌసలేయః ॥ ౩౧ ॥

దేవ త్వాం రఘువీర నీరదనిభం సీతాతడిత్సృజ్గతం
కారుణ్యామృతవర్షిణం కతిపయే దృష్ట్యా మయూరా ఇవ ।
కిం నృత్యన్తి న చాతకా ఇవ పరే కిం వా న గాద్యన్త్యతః
స్వామిన్పాలయ పాలయేత్పహమపి క్రోశామి మణడూకవత్ ॥ ౩౨ ॥

ఖేలత్కేకిని సఞ్చరన్మృగశిశౌ చూతస్ఫురద్వల్కలే
సీపన్యస్తనిషక్లధన్వని జనస్థానోటజప్రాక్లణే ।
సీతాం పుష్పసమిత్కృశాన్స్తృతవతీం సమ్భావయన్తం దృశా
బద్ధస్థస్త్రికమేణచర్మణి ఘనచ్ఛాయం భజేయం ప్రభుమ్ ॥ ౩౩ ॥

సమ్ప్రాప్తో మృగయాం విధాయ నలిసీపత్రాహృత్తైరమ్బుభిః
సజ్జాల్యాంశుకపల్లవేన కుచయోః పాదాబ్జమున్మారజ్జతీమ్ ।
మృష్టా నేహ మనః శిలేతి విస్మతాం రత్నాఙ్గలీయశ్రియం
వైదేహీం ప్రతి దర్శయన్స్తృది కృతవ్యాజో విభుః పాతు నః ॥ ౩౪ ॥

శ్లథకచభరాన్వైతదూభమౌ నిపాతయ సున్దరీ-
త్యుదితహసితం సవ్రీడాయా మహీదుహితుర్దిశన్ ।

వనతరుతలే మల్లిపుష్పైః కృతం నవగర్భకం
దినకరకులోత్తంసో దేవోఽధిరోహతి మే మనః ॥ 3౫॥

దలితదనుజాటోపే చాపాధిరోపితసాయకే
మరకతమణిచ్చాయాదాయాదకాయమనోహరే (హోభరే) ।
ప్రపాతజనతాప్రాణత్రాణప్రవీణపరాక్రమే
స్ఫురతి పురతోఽస్మాకం సీతాపతౌ దురితం కుతః ॥ 3౬॥

అవిదితనతక్లేశానీశానపాస్య దిశామహో
సహ పరిహరన్కాశీకేలీసఖం మురలీభృతా ।
వనమృగపరీవారే వీరే వరేషుధనుర్ధరే
కువలయదలశ్యామే రామే కుతూహలి మే మనః ॥ 3౭॥

స్ఫటికధవలాన్మేఘశ్యామే గృహీతమృగానలా-
ద్ధృతధనురిషౌ భూతేశానాత్ప్లవక్లమసేవితే ।
మతిరవతరత్వాత్తవ్యాసూజనాద్ధృతవల్కలే
శిఖరితనయానాథాత్పుఘ్నీసుతాపరిణేతరి ॥ 3౮॥

స్వచ్ఛన్దం వ్రజసున్దరీజనవిటాద్బద్ధైకదారవ్రతే
లీలావేణులసత్కరాత్త్రిభువనత్రాణాయ చాపస్పృశి ।
చౌర్యాకృష్టవధూజనాత్పరిణతౌ కీటాదిముక్తిప్రదే
వ్యావృత్తం మమ యాదవాద్రఘుపతౌ చేతః స్వయం ధావతి ॥ 3౯॥

కశ్చిద్బాలో మృత్తికాం భక్షయిత్వా కశ్చిద్వృద్ధశ్చూతమూలే లురిత్వా ।
మాం రక్షేచ్ఛ్మాన్తు తద్యన్మమాన్తే త్రాతా సీతాకేలిలోలో యువైకః ॥ ౪౦॥

అభిమతఫలసిద్ధ్యై ధ్యాతుమేకం సురాణా-
మనుసరతి మనో మే యావదాబద్ధవేగమ్ ।
అపహరతి నిరున్ధన్నన్దరా తావదేత-
త్కపికులపరివారః కశ్చిదమ్బోదనీలః ॥ ౪౧॥

క్షణచలితనిరూఢస్వర్ణదీకర్ణభూషే
పరిహృతమయకన్యాపత్రలేఖాప్రసక్తే ।
విరచితసురసుభ్రూవిభ్రమప్రాతిభావ్యే
కుతుకీతమతిభవ్యే క్వాపి కాలిమ్నిచేతః ॥ ౪౨॥

కవభరనిటిలభ్రూకర్ణదృష్ణాసికోష్ఠ-

స్తనజఘననితమ్బం పశ్యదన్యాఙ్గానానామ్ ।

మలినయతి మనశ్చేన్మన్మథస్తావతాల కిం

విమలయితుమహాల్యాపావనోఽప్యస్తి వీరః ॥ ౪౩॥

నవకులవలయదామశ్యామలః కోమలాఙ్గా

విరచితమధురశ్రీరేకయా విద్యుతేవ ।

జలధర ఇవ కాలే జృమ్భమాణో మయూరం

కుతుకయతి మనో మే కోఽపి కోదణ్ణభూషః ॥ ౪౪॥

మనసి మమ సమిధే పుణ్యభాజామవేక్ష్యః

కపిసదసి మునీనాం చేతసాస్వాదనీయః ।

జనకన్యపతికన్యాసస్పృహోలిజ్జనార్హః

శ్రుతియువతికబర్యాః కోఽపి సౌరభ్యసారః ॥ ౪౫॥

కువలయదలనీలః కోఽపి రక్షోవధూనాం

కుచగిరిషు నిపాతం బాష్పవృష్టేర్విధాతా ।

నిఖిలభువనచేతోబర్హిన్మత్తైకహేతుః

శమయతి మమ తాపం శార్ఙ్గాచాపామ్బువాహః ॥ ౪౬॥

నిగమశిఖరిశ్శృంఖ్లాన్నిత్యమాగత్య ఫేలన్

మునిజనహృదరణ్యే మోహసారత్వముక్తే ।

దశవదనగజేన్ద్రే దర్శితాఘాతలీలో

వశయతి రథుసంహో మానసం నః ప్రసన్నః ॥ ౪౭॥

కరయోః శరకార్ముకాభిరామం పదయోరశ్మవివేకకృత్పరాగమ్ ।

కలితేషుధిమంసయోః ప్రభుం తం కరుణాపూర్ణమపాఙ్గాయోరుపాసే ॥ ౪౮॥

అవలమ్బ్య శరాసమద్రిసారం గుణమాకృష్య గురుధ్వనిం విముఞ్చన్ ।

విశిఖానహితేషు రుక్మపుణ్ణాన్విహారత్యాహవసీమ్ని వీరరామః ॥ ౪౯॥

చరమాఙ్గానిబద్ధచారుతూణం సురమాఙ్గాల్యధురీణచాపబాణమ్ ।

అలినీలముపైతి మానసం మే నలినీనాయకవంశభాగధయేమ్ ॥ ౫౦॥

దృశి కారుణికః కరే ధనుష్మాన్ముశికాపత్యమఖస్య రక్షితా యః ।

రజనీచరతూలచణ్ణవాతో భజనీయో మమ సోఽయమేక ఏవ ॥ ౫౧॥

వదనే శబరీఫలాభిలాషం వచనే సత్యధురావిరాజమానమ్ ।

నయనేఽప్యనవేక్షితాన్యదారం చరణే జీవలమాశ్రయే నృపాలమ్ || ౫౨||

నవనీరదనీలమాత్తచాపం భవనీహారరవిం శృణోతు లోకః |

అవనీతనయాసఖం జగత్యాం స్తవనీయం మమ దైవమేకమేవ || ౫౩||

భరితా దయయా దృశోః సురాణాం పరితాపక్షతయే గృహీతచాపా |

దురితాని ధునోతు కాపి లీలా చ్ఛురితా భూమిసుతాకుచాఙ్గరాగైః || ౫౪||

సురచారణసిద్ధబద్ధనేవః శరచాపాభరణో నవామ్బుదశ్చిః |

అహిమాంశుకులార్ణవేన్దురేకో మహిమాఽన్తఃకరణే మమావిరస్తు || ౫౫||

ధనుషా సహ సాయకం దధానే జనుషా భూషితచణ్డరశ్మిమవంశే |

కువనవ్రమహీసుతానురక్తే క్వవన న్యస్తమిదం మహిమ్ని చేతః || ౫౬||

భయకమ్పితసాగరప్రశస్తే మయకన్యాతనుమణ్డనాసహిష్టా |

నవగారుడరత్నభాసురే స్యాదవగాఢం హృదయం క్వచిత్ప్రభౌ మే || ౫౭||

నిజనామరసజ్ఞనీలకణ్ఠం భజనాయ ప్లవగావృతోపకణ్ఠమ్ |

బలయన్త్రితసిన్ధుమన్తరేకం కలయన్నన్యముపాసితం త్వరే కమ్ || ౫౮||

వికటభ్రుకుటిర్విలోకతేఽరీన్విశిఖాన్సుఞ్చతి విగ్రహోన్విభిన్నే |

అనులిమృతి శోణితైర్ధరిత్రీం రణరజ్గే రఘుపుఙ్గవః సమిన్ధే || ౫౯||

స్మయమానముఖేన్దురిన్యనీలద్యుతిరమోఙ్బజదలేక్షణో ధనుష్యాన్ |

తరలీకృతజానకీదృగస్తస్తరుణః కశ్చన మే మనో ధినోతి || ౬౦||

దలదుత్పలదామకోమలాక్షీ దశకణ్ఠాయురపాయకాలభక్షీ |

మనసే మమ రోచతేఽభిరూపా కరుణా కాచిదుపాత్తబాణచాపా || ౬౧||

మౌలౌ నిధేహి మకుటం త్యజ బర్హిబర్హం

బాణం గృహాణ ధనుషా సహ ముఞ్చ వేణుమ్ |

శాఖామ్పృగైర్విహార సన్త్యజ గోపబాలాన్

రామో యదూద్వహ భవ త్వమథాశ్రయే త్వామ్ || ౬౨||

కృష్టైకసూతరథకేతనభూతదూతః

సోఽనూరుసారథిరథాత్మజమిత్రభూతః |

వాణీశయన్తృకరథస్య శరాసభక్ష్టౌ-

కశ్చిన్మనో హరతి కార్ముకభూషణో మే || ౬౩||

దృప్యద్దశాననకలత్రకరోరగర్భ-

విభ్రంశవిభ్రమపరిస్ఫుటసాహసేన |
ఘణ్ణా విలుణ్ణయతు నః కలుషం రవేణ
కోదణ్ణకోటిఘటితా కులదేవతాయాః || ౬౪ ||

దేవద్విషాం విజయి దేహభృతాం శరణ్యం
కారుణ్యభూషితకటాక్షముదగ్రచాపమ్ |
టంజుత్తుటన్మరకతోపలరత్ననీలం
ధామ స్మరామి ధరణీతనయాసహాయమ్ || ౬౫ ||

ఆస్తే కృతాస్త ఇతి పాపిషు దపడకారీ-
త్యాకరితేఽపి ముహురాష్టపరమ్పూరాయాః |
రక్షిష్యతీతి రఘునన్దనమేవ సాక్షా-
ద్విశ్వస్య కేవలమహం న విచిన్తయామి || ౬౬ ||

తిష్ఠన్తు దారుణతరా నిరయాః సహస్రం
తిష్ఠన్తు ఘోరవరితా యమకింకరా వా |
పాపాత్మనోఽపి నియతం పరిపాలనాయ
కోదపడపాణిరితి కోఽపి మమాస్తి నాథః || ౬౭ ||

లీలోపాత్తబలిప్రసూనముకులాః స్నిగ్ధేన సౌమిత్రిణా
వైదేహీకరపల్లవాత్తకలశిధారామ్బుసంవర్ధితాః |
దృష్టా వత్సలయా దృశా రఘుపతేః పుత్రా ఇవ ప్రత్యహం
ప్రాయః పఞ్చపటీకుటీరతరవః ప్రీణన్తి మే మానసమ్ || ౬౮ ||

సౌవర్ణీమవసక్తికామధివసన్వార్శ్వస్థపృథ్వీసుతా-
హస్తామ్భోజయుగక్రమప్రసృతయా జాతిస్రజా దీర్ఘయా |
పాణిభ్యామధివేష్టయన్కచభరం మౌల్యేకపారోర్ష్వచితం
దేవో మే హృది భాతి దత్తనయనో దృశ్యే తదేకస్తనే || ౬౯ ||

చాపసంహితశరం చరమాజ్ఞే
బద్ధతూణముపనీవి కృపాణమ్ |
వఞ్చనాభృగవధాయ వనాన్తే
సఞ్చారన్తమినమన్తరుపాసే || ౭౦ ||

కౌణపాధిపకదర్శితామరీకాజ్ఞితప్రణయిబాణకార్ముకమ్ |
కఞ్చన శ్రుతికరణ్ణమౌక్తికం కాలిమానమవలోకయామహే || ౭౧ ||

జానకీస్తనతటాన్తపాలికాజాతుకుంజుమవిభాగపిష్టారః |
 దృశ్యతే హృది దయాధురన్ధరః కోఽపి కోసలకులీనకుష్టారః || ౭౨ ||
 మామకే హృది మహీకుమారికాకామకేలికుతుకీ నృపాత్మజః |
 ఆతనోతి పదమస్త్రబద్ధురో నూతనోదయపయోదనుస్థరః || ౭౩ ||
 చన్ద్రశేఖరశరాసనచ్ఛిదా చాతురీచణకరారవిన్దయా |
 స్వీకృతం మమ సురానుకూలయా లీలయా హృదయమభ్రసీలయా || ౭౪ ||
 కౌణపాలికదలివిషాణినా బాణచాపపరికర్మపాణినా |
 చణ్డికారమణచాపఖణ్డినే పణ్డితేన మమ మణ్డితం మనః || ౭౫ ||
 కృత్తకీర్ణకుటిలక్షపాచరే కృత్రిమేతరగిరామగోచరే |
 ధావతే హి కులదేవతేతి మే చిత్తమేవమిదముత్తమే నృణామ్ || ౭౬ ||
 కాలికానిభరుచిః కనీయసా కాన్తయా చ సహ కల్పితాసికా |
 కార్ముకాశుగలసత్కరామ్బుజా కాచిదస్తి కరుణా గతిర్మమ || ౭౭ ||
 మామకే మనసి ధాన్యమాలినీభూషణాసహభుజోష్పశాలినీ |
 సా చకాన్తి శరచాపధారిణీ భానుమాలికులభాగ్యధోరణీ || ౭౮ ||
 యాతి తేజసి మనః సనాతనే దూతభూషితకీరీటికేతనే |
 యామినీచరచమూభయఙ్కరే జానకీనయనకేలికిఙ్కరే || ౭౯ ||
 చఙ్క్రమానుగతగన్ధసిన్ధురా సిన్ధురాజకృతసేతుబద్ధనా |
 వాసనా ధృతశరాసనాశుగా మేచకా మనసి మే చకాన్తి సా || ౮౦ ||
 వానరక్షపితరాక్షసవ్రజం దీనరక్షణవిచక్షణం ప్రభుమ్ |
 శ్రీమదగ్ర్యశరచాపమేతి మే జామదగ్న్యమదనిగ్రహం మనః || ౮౧ ||
 కణ్ఠే కాలశరాసభిజ్ఞానచపాం కల్యాణనానాగుణం
 కారుణ్యాభరణం ఖరాన్తకరణం కణ్ఠాభిరామేక్షణమ్ |
 పాణిద్వన్ద్యగృహీతబాణధనుషం పాథోదనీలత్విషం
 పౌలస్త్యాసుముషం భజామి పురుషం పార్శ్వే వధూటీజషమ్ || ౮౨ ||
 కువలయదలనీలశ్రీభృతాం భూకుమారీ-
 కుచకలశవిరాజత్కుంజుమైరజ్జీతానామ్ |
 దశముఖభుజతేజోదర్పతూలాలానలానాం
 దశరథసుకృతానాం దాసభావం భజామః | ౮౩

కరధృతశరచాపః కాన్తిమత్పజ్కజాక్షో
నిహితశరధిరనే నీరదస్నిగ్ధనీలః ।
వనమృగపరివారో వన్దనీయో మునీనాం
మదయతి హృదయం మే మైథిలీప్రాపానాథః ॥ ౮౪ ॥

మఘవదుపలనీలే మణ్ణలీకృత్య చాపం
ముహురభిదశకణ్ణం ముఞ్చతీషుప్రపఞ్చమ్ ।
రణధరణీరజోభిర్ధూసరే వాసరేశ-
ప్రభవకులభవానాముత్తమే చిత్తమేతి ॥ ౮౫ ॥

శుభగుణకలకణ్ణస్తోమమాకన్దశాఖా
నియమినివహచేతోనీలకణ్ణాభరేఖా ।
దశవదనవధూటీచక్రవాకీత్రియామా
జనయతి కుతుకం మే జానకీప్రేమభూమా ॥ ౮౬ ॥

కల్యాణమావహతు దాశరథేః కటాక్షః
శాఖామృగే శతమఖాదపి సానుకమ్పః ।
ఆభాతి భూమితనయాధరబిమ్బలోభ-
సమ్పాతసజ్కమితలాక్ష ఇవారుణో యః ॥ ౮౭ ॥

తారుణ్యదర్పతరలీకృతగోపకన్యా-
దృష్టిప్రియం తవ యదస్తి వపున్దాస్తామ్ ।
కాకుత్స్థసీర కమలానయనాభిరామం
గాత్రం త్విదం తవ కరోతి ముదం మదన్తః ॥ ౮౮ ॥

స కశ్చన గిరీన్ద్రజాసఖశరాసనవ్రశ్చనో
మనో హరతి మామకం మరకతోపలశ్యామలః ।
ధనుః శరలసత్కరో ధరణీకన్యకాప్రేమభూః
ధన్జ్ఞాయరథధ్వజాభరణభూతదూతః ప్రభుః ॥ ౮౯ ॥

ధన్యా వయం ధరణీకన్యకయా సనాథే
నాథే స్థితే జగతి నః పరిపాలనాయ ।
యః శీలితో యతిభిరాత్మని నిష్కలజ్ఞే-
లజ్ఞేశ్వరం లవితుమాత్తమనుష్యరూపః ॥ ౯౦ ॥

దీనానుకమ్పి దివసేశ్వరవంశరత్నం

కర్పవ్యపేతవచసా కథమప్యపేయమ్ ।

తాపిఞ్చనీలరుచి తామరసాయతాక్షం

చాపోఙ్జ్వలం కిమపి వస్తు మమావిరస్తు ॥ ౯౧॥

ఆబద్ధతూణమనే కరకమలద్వన్వస్థధృతధనుర్బాణమ్ ।

పశ్యామి హృదయకమలే రామం దూర్వాదలశ్యామమ్ ॥ ౯౨॥

మజ్జతి మనో మదీయం క్వచిదపి దలితేన్ద్రనీలమణీనీలే ।

మహీమని మహీకుమారీకుచకుడ్మలకుఙ్కమాఙ్గీతోరస్కే ॥ ౯౩॥

జగదఘహరప్రశంసే జనకసుతావలయపదవిలసదంసే ।

నిగమాన్తనలినహంసే రమతే మమ హృదయమినకులావతంసే ॥ ౯౪॥

వికచేన్ద్రివరనీలం విదేహతనయాకుచస్తబకలోలమ్ ।

నిగమాన్తసుధానిలయం మాధుర్యం పిబతి మామకం హృదయమ్ ॥ ౯౫॥

సరసఘనసారమేదురచన్దననిష్యన్దశీతలాలోకమ్ ।

కమపి దలితమయకన్యామఙ్గలమాల్లిఙ్గతి మనో మే ॥ ౯౬॥

గిరిశధనుస్తరుకరిణం దలితభృగుప్రవరగర్వసర్వస్వమ్ ।

కలయామి కమపి వీరం కృత్తకబన్ధం కృతామ్బునిధిబన్ధమ్ ॥ ౯౭॥

కుశికసుతకుతుకదాయీ కువలయదలనీలకోమలశరీరః ।

కోసలకులతిలకో మే కోఽపి గతిః కోవిదారరథకేతుః ॥ ౯౮॥

కువలయదామసరూపం కుణ్ణితదశకణ్ణనిరుపమాబోపమ్ ।

కరతలగృహీతచాపం కలయే తద్ధామ పామరదురాపమ్ ॥ ౯౯॥

దలితేన్ద్రివరరూపే దర్శితదశకణ్ణయౌవతవిలాపే ।

ధూతశరచాపకలాపే దీవ్యతి హృదయం దిలీపకులదీపే ॥ ౧౦౦॥

నిగమాన్తవనకురణ్ణే నిర్మలమున్యన్తరణ్ణనటరణ్ణే ।

రుచితలితరవితురణ్ణే క్వచన రమే రఘుకులార్ణవతరణ్ణే ॥ ౧౦౧॥

దశకన్ధరమదసిన్ధురదలనధురన్ధరనిశాతశరనఖరమ్ ।

పటుమవనే నిగమవనేచరమవనేః కన్యయా హరిం కలయే ॥ ౧౦౨॥

కపికులకలితపరిధయే కరుణానిధయే శరాస్తవారిధయే ।

వితనోమి దాశరథయే వినతిం సీతావిహారసారథయే ॥ ౧౦౩॥

వన్దేఽహం దీనదయావాసం దేహకృతజలదసన్దేహమ్ ।

తం జనకజాక్షిరజ్జ్ఞానతారుణ్యమపాఙ్గసఙ్గతారుణ్యమ్ ॥ ౧౦౪ ॥

రక్షోసీకం దలయన్కన్దలయన్యోఽభవన్ముదమృషీణామ్ ।
ఇషుణా సహసా లవనం సాలవనం నీతవాన్స మే శరణమ్ ॥ ౧౦౫ ॥

శశధరఖణ్డమపడనశరాసనిరాసకలా
కుశలకరామ్బుజేఽమ్బుదకదమ్బవిడమ్బచణే ।
నిశిచరసింహసంహననలావిశిఖం విశిఖం
దధతి దధామి ధామని మనో మునిమోదపదే ॥ ౧౦౬ ॥

ధరణీసుతాజయోధరధరాధరకూటతటీ-
ఘన-ఱరజోభిశోభితభుజాన్తరబన్ధరయా
కవచితమేకయా కరణమన్తర్దం తరుణీ-
కృతశిలయా దినాధిపకులోదయయా దయయా ॥ ౧౦౭ ॥

దశరథనూనవే నవసుధాయశనే వసుధా-
దుహితృవిహారగౌరవపుషే కరుణావపుషే ।
ప్రణతిముదారసీరనిధిసాధ్వసదాయ సదా
కువలయదామకోమలతనూరుచయే రచయే ॥ ౧౦౮ ॥

దశముఖభఙ్గసఙ్గమితనర్వసుపర్వచతు-
ర్వదనసవిస్తరస్తవనివర్తితమర్త్యమతౌ ।
హృదయమరాతిభీతికరణేషుధనుఃస్మరణే
కలిహరనామ్ని ధామ్ని రుణానిలయే కలయే ॥ ౧౦౯ ॥

భుజగకలాపచాపపరిభఙ్గానసఙ్గానిత-
స్తుతి భుజవిక్రమక్రమగృహీతమహీతనయా ।
మమ హృది వాసనా స్మరతి సఙ్గరరఙ్గరణ-
ద్దశముఖసర్పదర్పభరశిక్షణపక్షిపతిః ॥ ౧౧౦ ॥

ఆరవిన్దజదలసున్దరనయనం దరహాసితం
మణికుణ్డలకృతమపడనముఖమణ్డలశశినమ్ ।
రఘుపుఙ్గవమిదమఙ్గజమదభఙ్గదవపుషం
మమ చిన్తతు హృదయం తతమపి కృన్తతు దురితమ్ ॥ ౧౧౧ ॥

నిగమావలిసుగమాకృతి గతయే రిపుహతయే
వినతామరజనతావృతజనుషే ధృతధనుషే ।

అనయాశరజనయామ్యనగరవేదనగురవే
 తనుమో నతిమనుమోదితయతయే రపుషతయే || ౧౧౨||
 దశకన్ధరభృశకమృతసుమనోభయశమనో
 నదనాయకకదనాశుగహృదయో మమ హృదయే |
 సుజనోచితభజనో ఘనరుచిరాకృతిరచిరా-
 దుపయాతి స కృపయావనిసుతయా సహ హితయా || ౧౧౩||
 క్షణదాచరగణదారణచణదారుణవిశిఖం
 కరుణారసవరుణాలయమరుణాన్వయతిలకమ్ |
 ప్రియయా ఘనదయయా సవినయయా సహ మిలితం
 స్మర మానస చరమాయుషి పరమాపది సుఖితుమ్ || ౧౧౪||
 భజ మానస పరిపాలితభజమానసముదయం
 కపిలక్షణ విరహాసహకపిలక్షణనికటమ్ |
 రఘునన్దనమఘభజ్జనరపునన్దనవనికే
 కలితాపదమరద్విషి కలితాపదకథనమ్ || ౧౧౫||
 గురుత్వరాకృతానతీన్మరుత్వదాదిదికృతీ-
 నతీత్య తీవ్రమజ్జనాసుతాదిమాజ్జనానపి |
 క్రమేణ మేయతే మనస్తమేవ మేఘమేచకం
 కరస్థచాపసాయకం కకుత్స్థవంశనాయకమ్ || ౧౧౬||
 కరారవిన్దయోః శరం శరాసనం చ బిభ్రతీ
 బిసప్రస్తసప్రభా భృశం విశాలయోర్ధ్వశోః |
 తనూకృతాభ్రవిభ్రమా మనూదితాన్వయక్రమా
 దయా మహీసుతాసఖీ మయా మనస్సుపాస్యతే || ౧౧౭||
 దశాననం నిబర్హితుం భృశానతామరోక్తిభి-
 ర్గృహీతమర్త్యవిగ్రహా మహీతలే సకృన్మయా |
 మదీయవంశదేవతా యదీయమీడ్యతే తదా
 కృతాన్తతో న మే భయం నితాన్తభీషణాదపి || ౧౧౮||
 యమార్యమాదిపఞ్చకక్రియోపభోగిభీతిదం
 యమార్యమాహురాగమా మహాత్మనామిహాశ్రయే |
 విభావరీచరేశ్వరప్రభావదావపావకే
 విభావరీణవైభవే మనో వినోదమేతి చ || ౧౧౯||

భజామహే వయం సుధాభుజామహాయసేవనం
 భుజామహేభహస్తసజ్గహీతబాణకార్ముకమ్ |
 ఉదారసారరాక్షసచ్చిదారసాకులం రణే
 సదారసానుజస్థితిం సదా రఘూద్వహం ప్రభుమ్ || ౧౨౦||

సహస్రం సన్త్యన్యే శతమఖశశాఙ్కప్రభృతయః |
 పరావృత్తం తేభ్యః ప్రసజతి మనో మే క్వచిదపి |
 నవామ్భోదశ్యామే నలినదలసోదర్యనయనే
 ధనుర్బాణాకల్పే ధరణితనయావిభ్రమపదే || ౧౨౧||

శరాసం బిభ్రాణాం శాతమఖశరాసాభమిషుణా
 సహారాతిగ్రీవారుధిరమధుసేవారుచిమతా |
 భజామో జీమాతశ్రియమవనిజామోహనతనుం
 దయావశ్యాపాఙ్గాం దశరథతపస్యాపరిణతిమ్ || ౧౨౨||

మదక్షీబక్ష్యేలాముఖరఖరకీలాలఘుస్పృణ-
 ద్రవైరాలిమ్నస్తం రణధరణీమేణీదృశమివ |
 భజే వ్యోమస్థానాం నయనకుతుకస్థానసమరం
 జనస్థానారణ్యాయతనమనరణ్యాన్వయమణిమ్ || ౧౨౩||

భ జానే ప్రాచీనే జనుషి సుకృతం కిం న్వకరవం
 సతాం వంశే చాహం సమజనిషి కీదృఙ్కహిమని |
 అధీశో లోకానాం మమ హృదయమారోహతి యతో
 జగద్వస్త్వః శ్రీమాఙ్జానకన్పవకన్యాసహచరః || ౧౨౪||

స్ఫురన్నానాకల్పం భుజపటిమజల్పాకపురభి-
 ధనుష్కం కిష్కిన్ధానవన్పపతిసన్ధానచతురమ్ |
 కమప్యన్తః కుర్వే కరతలగృహీతేషుధనుషం
 తమాలశ్యామాఙ్గం తపనకులరాజన్యతనయమ్ || ౧౨౫||

గిరిజాపతిగీయమాననామ్నే
 నలినీనాయకవంశభాగ్యభూమ్నే |
 ప్రపాతోఽస్మి పయోదమేచకిమ్నే
 వనమాలాధరవక్షసే మహిమ్నే || ౧౨౬||

దిక్పాలస్మయధస్మరక్రమదశగ్రీవగ్రహవ్యగ్రదోః -

స్తమ్భాడమ్బరకార్తవీర్యవిజయవ్యాఖ్యాతముఖ్యౌజనః ।
జేతారం జమదగ్నిజన్మన ఋషేర్వీరస్య సారస్వత-
స్రోతః స్యూతఫునాలిమాలిఖతి మే చేతః శరణ్యం నరమ్ ॥ ౧౨౭॥

అజ్కే నివేశితవిదేహకుమారికాణాం
లక్ష్మేశదారలలితాసహసాయకానామ్ ।
ఆసారవాహికరుణాభృదపాఙ్గితానాం
కాసామపి ప్రపదనం కలయామి భాసామ్ ॥ ౧౨౮॥

న హి తన్న కరోమి యన్నిషిద్ధం
విహితం యద్యపి కర్మ నచాచరామి ।
ధరణీదుహితుస్తథాపి నాథం
శరణీకృత్య కృతార్థతాముపైమి ॥ ౧౨౯॥

అయం శక్రాదీనాం గణమగణయిత్వా దివిషదా-
ముపేక్ష్య స్వచ్ఛన్దం ద్రుహిణమనవేక్ష్య త్రినయనమ్ ।
పదత్రస్యాపి శ్రీకరమృషివజూకల్మషహరం
నమస్కారోఽస్మాకం రథుపతిపదాబ్జం మృగయతే ॥ ౧౩౦॥

ప్రత్యగ్రామ్బుదజాలనీలవపుషం పాణిస్ఫురత్కారుకం
పార్శ్వద్వంద్వనివిష్టపత్న్యవరజం రాజన్యమేకం ప్రభుమ్ ।
నేత్రశ్శినిగృహీతనీరజలదచ్చాయామదం మే ముదా
చేతః శీతమయూఖశేఖరధనుర్దోఢారమాఢౌకతే ॥ ౧౩౧॥

అసుపవనభుజ్జీభూతబాణామరీణాం
నిగమవనకురణ్ణీం నీరదశ్యామలాఙ్గీమ్ ।
మదనతరలసీతామానసామ్భోజభృగ్ణీం
కలయతి హృదయం మే కామపి ప్రేమభజ్గీమ్ ॥ ౧౩౨॥

జ్యోవల్లి కారణవశాద్రఘువంశకేతోః
కర్ణాన్తమేష్యసి కదాపి వికృష్యమాణా ।
దేవే నివేదయ తదా మమ దౌరవస్థ్యం
ధర్మాశ్రితాసి యదతః కిల తే బ్రవీమి ॥ ౧౩౩॥

కృత్వా స్థావరతావహాని కతిచిత్వాపాని పాపప్రియో
నాభూవం సరయూతతే తృణమపి ప్రాగేవ కస్మాదహమ్ ।

యత్తత్త్యవరాచరేభ్య ఇవ మే దేవః స్మరావిష్కృత-
స్వర్గస్త్రాణనిసర్గకేలిమధురాన్వాన్తానికాన్దాపయేత్ || ౧౩౪ ||

హిన్దోలభూషణమకృత్రిమవాక్తరుణ్యా
మన్దోదరీమదనకేలిసమాపనాస్త్రమ్ |
కేలీసఖం జనకరాజకిశోరికాయా
నాలీకకార్ముకధరం నరమాశ్రయామః || ౧౩౫ ||

చేతః శతక్రతుముఖేషు మఖాశనేషు
తిష్ఠన్తు నిష్ఠరపురాణతపోబలేన |
ఉత్కణ్ణతేఽద్య దశకణ్ణమదద్విషేన్ద్ర-
కణ్ణీరవం కమపి వీరముపాసితం నః || ౧౩౬ ||

ప్రాచీనప్రభవశతార్జితైస్తపోభిః
ప్రోన్మీలత్కుతుకతరణ్ణమన్తరణ్ణమ్ |
దిష్ట్యా మే దినకరవంశదీపమేకం
కోదషడాభరణముపైతి కోసలేన్ద్రమ్ || ౧౩౭ ||

కారుణ్యామృతపరివాహభాగపాణ్ణం
వైదేహీస్తనఘనసారవాసితాణ్ణమ్ |
నారాచక్షపితనదీశ్వరావలేపం
ధ్యాయామః కమపి కరాత్తవాణవాపమ్ || ౧౩౮ ||

లక్ష్మేశద్విరదమృగాధిపో గుణానాం
సక్ష్మేతస్థలమవసీసుతాసహాయః |
నిర్వేలప్రస్పదతయోఽస్తు మే శరణ్యః
సర్వేషామపి జగతాం స కశ్చిదీశః || ౧౩౯ ||

అశనిపరుషఘోషా జీవితం హర్తుకామా
యమభటజనపజ్జ్కైర్యావదాయాతి భీమా |
మరకతమణీసీలే మైథిలీకేలిలోలే
మహిమని మమ తావన్మగ్నమస్త్యన్తరణ్ణమ్ || ౧౪౦ ||

దేహావసానసమయే దయయా రఘూణాం
వీరః కరామ్బుజవిరాజదభీతిముద్రః |
ఆరుహ్య పుష్పకమలజ్కృతవామభాగో
దేవ్యా విదేహాసుతయా మమ సన్నిధత్తామ్ || ౧౪౧ ||

సురైః ప్రథమః స్తుతా తదను యోగిభిర్భావితా
 తతః ప్లవగభల్లుకైర్జయ జయేతి సమ్భావితా ।
 జగత్త్రితయనాయికా జనకరాజకన్యాన్వితా
 మదీయకులదేవతా వసతి రత్నసింహాసనే ॥ ౧౪౨॥

ఆశ్చర్యం న కిమనవేక్ష్య లోకపాలాన్
 ఉల్లంఘ్య ద్రుహిణముపేక్ష్య చన్ద్రచూడమ్ ।
 అస్మాభిః సవినయమజ్ఞులిః కృతోఽయం
 పాదాబ్జం భజతి పయోధిబద్ధనస్య ॥ ౧౪౩॥

శ్రీకణ్ఠాయుధశిథిలీకృతిప్రవీణో
 నిఃశేషీకృతభృగునన్దనావలేపః ।
 ప్రోతస్విన్యధిపతిసూచితప్రతాపో
 దేవో మే దశముఖశాసనః శరణ్యః ॥ ౧౪౪॥

సుత్రామప్రముఖసుపర్వవన్ద్యలీలం
 భల్లూకప్రవగపరిష్కృతాఙ్ఘ్రిమూలమ్ ।
 వైదేహీవలయపదాఙ్కశోభితాంసం
 చేతో మే స్మరతి చిరన్తనం పుమాంసమ్ ॥ ౧౪౫॥

సజ్కృన్దనస్యన్దనభూషణానాం
 నారాచధారార్థితరావణానామ్ ।
 వేమానికాశ్చర్యరణక్రమాణా-
 మధ్యేమి కేషామపి విక్రమాణామ్ ॥ ౧౪౬॥

ఆమ్నాయమౌలిమణిమబ్జభవాదివన్ద్యం
 నామ్నా విభూషితనగేన్ద్రసుతాముఖేన్ద్రమ్ ।
 ద్వైధీకృతేశధనుషం పురుషం తమేకం
 నాథం విధాయ హృదయం మమ నానటీతి ॥ ౧౪౭॥

సుగ్రీవాఙ్గదజామ్బవద్ధనుమతాం సూక్ష్మేక్షికాలక్షితం
 శ్రుత్వా మన్త్రమనన్యతన్త్రహృదయే శ్చోతద్దయోర్మీమయే ।
 దర్పాన్దం దశకన్దరం విజహతన్తద్భ్రాతురభ్యాగమం
 సార్థీకుర్వతి నిర్వృతిం భజతి మే స్వాన్తం కబన్ధాన్తకే ॥ ౧౪౮॥

పారావారతటే ధనుఃశరపరిష్కారాగ్రహస్తామ్బుజం
 నస్తుస్యాశరనాయకానుజనుషో నాభీభవద్యాచతః ।
 మేఘశ్యామలకాన్తిమేదురకృపామేదస్వినేత్రాఞ్చలం
 కిఞ్చోద్వస్తు నివస్తుమస్తు హృది మే కీశాచ్ఛభల్లావృతమ్ ॥ ౧౪౯ ॥

ఉత్సృజ్యాగ్రజముగ్రజల్పితమపి క్రవ్యాదభవ్యాధిపం
 సమ్ప్రాప్తేన విభీషణేన సచివైః సార్థం స్థితేనామ్బరే ।
 దీనత్రాణధురీణ దేవ కరుణా దేయా మయీత్యర్థితం
 భక్తాస్మౌ హృది రాఘవం పరివృతం భల్లూకశాఖామ్మృగైః ॥ ౧౫౦ ॥

సుగ్రీవాగతమేనమానయ దశగ్రీవానుజం వా దశ-
 గ్రీవం వా ప్లవగేన్ద్ర కిం గణనయా దత్తం మయాస్యాభయమ్ ।
 ఇత్యామస్త్య విభీషణాయ దదతో లక్ష్మణాధిపత్యం ప్రభో-
 ర్ధ్యాయామః ప్రతిపన్నసన్నతదయాదీక్షాన్కటాక్షాఙ్కరాన్ ॥ ౧౫౧ ॥

దర్భాస్తరస్యస్తశరీరభారం సిన్ధోః ప్రసాదాయ రఘుప్రపీరమ్ ।
 మదవ్యవేతం మహతి ప్రతాపేఽప్యన్వేతి నన్వేష మమాన్తరాత్మా ॥ ౧౫౨ ॥

దానోత్కర్షక్షమముపదధద్దక్షిణం బాహుదణ్డం
 దీర్ఘికుర్వన్నితరమసితజ్యాకిణాఙ్కప్రకోష్ఠమ్ ।
 ప్రాస్తే కృత్వా ధతురిషుమపి ప్రాతుమభేః ప్రసాదం
 దేవో దర్భాస్తరణశయితశ్చిత్తభుత్తమ్భతే నః ॥ ౧౫౩ ॥

భక్తిప్రహ్వావిభీషణార్పితకరన్యసైకహస్తామ్బుజః
 సుగ్రీవేణ పురో నివారితజనః సౌమిత్రిణానుద్రుతః ।
 సమ్భ్రామ్యద్భరతోపనీతచరణత్రాణార్పితాఙ్గీద్వయో
 దిష్ట్యా సమ్ప్రీతి మానసం విశతి మే రాజైష రాజ్ఞామపి ॥ ౧౫౪ ॥

వయశ్చతురమస్థిరం గుణవతీ వాధూరద్రువా
 న సమ్పదవినశ్వరా న చిరజీవినో బాన్ధవాః ।
 ఇతి స్వయమవేత్య చిద్ధనసదాత్ఫకే శాశ్వతే
 రమస్వ రఘుపుఙ్గవే హృదయ నాన్యదాలోచయ ॥ ౧౫౫ ॥

ఉత్సుఙ్గభూమితనయాకుచశైలశ్శృఙ్గ-
 కాశ్మీరగైరికపరాగకరమ్బితాఙ్గః ।
 భగ్నక్షపాచరతరుర్భరతాగ్రజన్మా

మత్తద్విపో విహరతాన్మనసి హ్రదే మే ॥ ౧౫౬ ॥

రణభువి కృతలక్ష్మోత్కృహుక్ష్మోరగరగ్ర-
భ్రుకుటివికటవ కారుభకారూఢపత్రః ।
నిఖిలనిజసపక్షక్షేమకామః పురో మే
స భవతు రధువీరర సాధ్వసధ్వంసహేతోః ॥ ౧౫౭ ॥

రణప్రవణరావణవ్రణదబాణమోక్షక్షణ-
క్వణధ్గుణధనుర్ధ్వనిత్వరితమారితారివ్రజః ।
జగద్దురితజర్జరీకరణజాగరూకక్రమో
మమ వ్యపనయేద్భయం మనుకులప్రవీరాగ్రణీః ॥ ౧౫౮ ॥

స్ఫురదభినవరత్నశ్రేణీరజ్యక్తిరీటే
సురభిలవనమాలాజ్కృతోరఃకవాటే ।
సరతి ఖలు మనో మే సర్వలోకైకనాథే
పురభిదభిమతాఖ్యే పుంసి సీతాసనాథే ॥ ౧౫౯ ॥

పుష్పపాణ్యాక్షిపతా ఫలాని హరతా పృథ్వీరుహాన్భ్రజ్జితా
వ్యాఘ్రాన్యావయతా ద్విపాన్ప్రహరతా కణ్ఠీరవాన్కర్షతా ।
రక్షఃసైన్యజిగీషుణా హరిచమూచక్రేణ సాకం వ్రజన్
స్వామి చేతసి మే ముదం స కురుతే భూమీసుతావల్లభః ॥ ౧౬౦ ॥

కదనమరినగర్యాః కర్తుముద్దామభీమైః
కపిభిరనిలనూనుస్కన్ధమారుహ్య యాస్తమ్ ।
కనకశిఖరిశ్శృంగారూఢకాలామ్బుదాభం
కమపి మనసి వీరం కుర్మహే శర్మహేతోః ॥ ౧౬౧ ॥

ఉగ్రే తపస్యపి పయోధిముపేక్షమాణం
బాణత్రుటత్తిమితిమిగ్గిలరక్తశోణమ్ ।
కుర్వన్ రుషా మనుకులీనకుమారపీరః
కౌతూహలం దిశతి మే హృది కౌసలేయః ॥ ౧౬౨ ॥

జలధిజనితకోపజాయమానభ్రుకుటివిటజ్కభయజ్కరాననాయ ।
గగనచరగణః ప్రణామమస్మత్కులపతయే కురుతే స్య రాఘవాయ ॥ ౧౬౩ ॥
జలదనీలతనౌ జనకాత్మజావదనచన్ద్రవశీకృతమానసే ।
శరశరాసనచారుకరామ్బుజే రఘుపతౌ రమతాం హృదయం మమ ॥ ౧౬౪ ॥

దలదుత్పలదామకోమలాఙ్గం దయమానం మనువంశశైలశృంగమ్ |
కరపద్మగృహీతచాపవాణం కలయే కఞ్చన పూరుషం పురాణమ్ || ౧౬౫||

పిపాసితాస్త్రనిష్పితప్రేయసీమాతృమేఖలమ్ |
వస్తు విధ్వస్తపౌలస్త్యం పురస్తాదావిరస్తు నః || ౧౬౬||

స్మరతరలవిదేహరాజకన్యా-
కుచతటకుఙ్కమయోగపిఞ్జారాయ |
మనుకులమణయే నమోఽస్తు గౌరీ-
రమణశరాసనసాలకుఞ్జారాయ || ౧౬౭||

ద్వితీయో నిష్యన్తః |
వన్దే తమిన్దీవరదామనీలం వన్దారుమన్దారపదారవిన్దమ్ |
రామం సురామఙ్గలకృద్విరామం క్షేమఙ్కరామన్దశరాభిరామమ్ || ౧||

భజామి దేవం భరతాగ్రజం తం పదామ్బుజం యస్య పవిత్రకీర్తేః |
శిరాంసి వా శీలయతి ద్యుతీనాం మనాంసి వా మత్కులసమ్భవానామ్ || ౨||

మమాన్తరున్మీలతి మానవేన్ద్రర్మహీసుతావిభ్రమసూత్రకారః |
నిపాతయామాస నిశాచరేన్ద్రం విదన్బుధానాం విధిగౌరవం యః || ౩||

దేవతాసు శరణీకరణార్థం ధావతా సుచిరమేకతమా మే |
చేతసా గతివశేన గృహీతా ధూతసాగరమదా విశిఖైర్యా || ౪||

కుమ్భజాదిమునికోటినుతం చేత్తం భజాని తపనాన్వయదీపమ్ |
వాసరే న చరమే భవితా మే కాసరేణ సహ కాలనిరీక్షా || ౫||

ఆమనేమ యది కోమలవర్ణం రామనామ భువనే మహానీయమ్ |
వ్యోమసీమని వసేమ సుఖాఖ్యే ధామ డామరమియామ న యామ్యమ్ || ౬||

నూతనాగమఘనాభశరీరే భూతనాథధనురక్షమసారే |
పూతనామని మనో యది రామే యాతనా న భవితా యమతో మే || ౭||

పూర్వజన్మకృతపుణ్యమహిమ్నా పుణ్ణితేన మతిరుఙ్గితనిమ్నా |
కుత్రచిద్విహారతే గుణతుజ్జే కుమ్భకర్ణకుముదైకపత్రజ్జే || ౮||

పాపినోఽయమిహ పావయితేతి ప్రత్యయేన మమ చిత్తముపైతి |
భూయసా హతనిశాచరలోకం భూసుతాహృదయతస్కరమేకమ్ || ౯||

అఙ్కీతం జనకజాకుచభాజా కుఙ్కమేన చ కురఙ్గమదేన |

తం కరోరశరకారితలజ్కాతజ్కమేవ మతిరేతి యువానమ్ || ౧౦||

ఉత్పలద్యుతిమదళ్ళోతయోగం విద్యుతేవ చ విదేహకుమార్యా |
చాతకో నవమివామ్బుదమేకం చాపభూషితముపైతి మమాత్మా || ౧౧||

ఆస్తు మే హృదయమప్యణుభాత్రం వస్తుమేవ వలతే కృపయాఽస్మిన్ |
కోటిభిః పరివృతః ప్లవగానాం కోఽపి కోకనదబన్ధకులీనః || ౧౨||

నిగ్రహే యుధి నిశాటవమూనాముగ్రహేతిభిరుదగ్రవిహారమ్ |
తాపసామరశరణ్యముపాసే చాపసాయకధరం రఘువీరమ్ || ౧౩||

హస్తేనామ్బుజకోమలేన చరణామ్భోజ్జకవ్వణన్నూపురం
కౌసల్యాకరపల్లవాఙ్గులిదలాన్యాలమవ్య మన్దం చరన్ |
పశ్యత్పక్షిరథాక్షిపజ్కజనవాదితో హరత్యేవ మే
చిత్తం కోఽపి చిరన్తనోక్తియువతేరుత్తంసభూతః శిశుః || ౧౪||

చేతః శీతలయత్యధిష్ఠితతతా సౌధస్థలీమున్నతా-
మానన్దార్ద్రితచేతసా దశరథేనాలోకితాభ్యాగమః |
శ్యామాఙ్గః శరదిన్దబిమ్బవదవః స్మేరారవిన్దేక్షణః
కోఽపి స్వర్ణకృథాభిరామకలభస్కన్దాధిరూఢః శిశుః || ౧౫||

మణిసరధరం కణ్ఠే మధ్యే హిరణ్మయకిజ్జిణీ-
నహనసుభగం నాలీకాక్షం నవామ్బుదమేచకమ్ |
దశరథన్వపస్త్రీణామజ్కేషు సజ్కమితం క్రమా-
ద్విచినుత జనాస్త్రయ్యన్తార్థం విడమ్పితశైశవమ్ || ౧౬||

గురూపరివరణేనాలం కువలయనీలం గృహీతశిశులీలమ్ |
ద్రక్ష్యథ దశరథన్వపతేః శుద్ధాస్తేష్వాగమాన్తసిద్ధాన్తమ్ || ౧౭||

ప్రతికలమజసూనుసున్దరీభిః పృథగుపలాలితమజ్కమణ్డలేషు |
వికచకువలయద్యుతిం వినోదాదుపనిషదర్థముదీక్షితుం యతధ్వమ్ || ౧౮||

హత్వా చణ్డపరాక్రమం దశముఖం క్షిప్రం రణప్రాఙ్గణే
వామం న్యస్య కరం శరాసశిఖరే సవ్యే శరం బిభ్రతః |
బన్ధస్రంసిజటాభరస్య నిటిలవ్యాకీర్ణఘర్మామ్భసో
దేవస్యావతు నస్త్రిభజ్గిలలితా ధీరోద్ధతా చ స్థితిః || ౧౯||

కేనాపి కీశభటకోటినిషేవితేన

మన్తోదరీమధుమదాసహమార్గణేన ।

జీమూతమేచకరుచా జలజేక్షణేన

వీరేణ తుష్టమపి హృష్టమిదం మనో మే ॥ ౨౦॥

ధారాధీశ్వరవంశమణ్డయితరి క్రోధోత్పతత్తాడకా-

హస్తర్యధ్వరరక్షితర్యృషివధూశాపవ్యపాకర్తరి ।

చన్ద్రాపీడశరాసభేత్తరి మహీకన్యాసముద్వోధరి

క్రుధ్యధాభర్ణవదర్పభక్తిరి మనః కుర్యాం నృవర్యాత్మజే ॥ ౨౧॥

నవకువలయశ్యామే వామేన బిభ్రతి పాణీనా

ధనుషమితరేణాజావాజానసిద్ధజయం శరమ్ ।

విహర హృదయేదాసీమాసీలజూటజటాధరే

విబుధమకుటీహీరే వీరే విరాధవిరోధిని ॥ ౨౨॥

కమపి చ పురుషం కృపావిధేయం

గుహజననీగుణనీయనామధేయమ్ ।

శరవిదలితశామ్పరీకురజ్గం

శరణముపైతి మదీయమన్తరజ్గమ్ ॥ ౨౩॥

సాన్ద్యం పుష్యతి చమ్పకః కురబకో ధత్తే నవాన్కోరకాన్

మాకన్తః స్తబకాన్వ్యనక్తి బకులః పుష్పాణి పుష్పాతి చ ।

ఝజ్జుర్వస్తి మధువ్రతా విదధతే చారుస్వనం కోకిలాః

పశ్యేతి క్షితికన్యకామనునయస్తీవ్యత్యటవ్యాం ప్రభుః ॥ ౨౪॥

స్వేనాలజ్కృతపద్మబాన్ధవకులాం మేనాతనూజాపతే

ర్భక్తిర్వా చాపమవాపితాం వసుమతీకన్యాకరాబ్జగ్రహమ్ ।

కామవ్యన్యహమాశ్రయేమ కరుణాం కాదమ్బినీమేచకాం

కాకక్రోష్టుకదమ్బసాత్కృతఖరక్రవ్యామటవ్యాం పురా ॥ ౨౫॥

కల్యాణీ మతిరద్య కాణ్ణితపరిత్రాణా రఘూణాం ప్రభుం

సౌవర్ణత్సరురచ్యమానచలరుచ్యాక్షేపికౌక్షేయకమ్ ।

మాయూరచ్ఛదమేచకచ్ఛవిమిలత్పుణ్ణస్ఫురన్మార్గణం

కఞ్చిత్కాఞ్చనపట్టలాఞ్చనబృహత్కోదణ్ణమాహిణ్ణతే ॥ ౨౬॥

వాలాస్ఫులితవారణైః కరతలవ్యాకరికపతీరవైః

పాదాఘాతచటచ్ఛటాయితపతతోవ్రత్తుజ్గపృథ్వీరుహైః ।

గర్జద్భిః కపియూథప్తైః సహ దశగ్రీవం విజేతుం వ్రజన్
ఇన్ద్రో చేతసి మే సమీరతనయస్కన్ధేఽధిరూఢో విభుః ॥ ౨౭ ॥

అసే నిషక్లమవసజ్య కరారవిన్దే
చాపం శరం చ జనకాత్మజయా వహన్త్యా |
సాకం ప్రసూతహరణాయ వనే చరన్తం
సాకేతనాథమనుయాతి మనో మదీయమ్ ॥ ౨౮ ॥

పుణ్యే పఞ్చవటీనదీపరిసరే పుష్పావచాయే కృతే
ప్రస్విన్నాననపక్కజః ప్రస్పమరశ్వాసాలసాలోకనః |
శ్రీఖణ్డద్రుమమూలవర్షిని శిలాపట్టే సమన్దానిలే
విశ్రామ్యన్సహ సీతయా మనసి మే విశ్రామ్యతీవ ప్రభుః ॥ ౨౯ ॥

సేవన్తామితరే శశాక్కుశకలోత్తేసం పుమాంసం తథా
వేణూదఞ్చితనాదవఞ్చితలసద్గోపీజనం వా జనాః |
సేవ్యః కశ్చన నిశ్చితో మమ జనస్థానాటవీసజ్కుట-
క్రవ్యాద్యోధసహస్రసప్తకయుగచ్ఛేదక్రియాసాహసీ ॥ ౩౦ ॥

చక్రీకృత్య శరాసనం ధలధలాకుర్వతువర్ణాఞ్చులం
ముఞ్చన్దిక్షు విదిక్షు కాఞ్చునభృతః పుణ్ణాసుపుణ్ణాన్ శరాన్ |
స్వామి నః ఖరసేనయా నిఖిలయా సాకం సమీకక్షితౌ
కృత్రక్షిప్తభుజాశిరశ్చరణయా క్రూరం పరిక్రీడతే ॥ ౩౧ ॥

యస్యాః సన్ని కరాః సహస్రమపి వా యస్యాః సహస్రం దృశః
కృత్వా దేవతయోర్ద్వయోరపి తయోః స్వస్థౌ సుతౌ విశ్రుతే |
వీరే విశ్రవసశ్చతుర్ద్వపి సుతేష్వాద్యవ్రతేషీక్రియా-
విద్యాచుఞ్చుశిలీముఖే విహరతే వీతక్లమం మే మనః ॥ ౩౨ ॥

ఆక్రాన్తం హృదయం దయాపరవశస్వాన్వేన దాన్తే జనే
చాపజ్యాపటుఘోషభీషితనమల్కల్లోలినికామినా |
క్రవ్యాదేషు కృతాన్తకేలికలనాచాతుర్యధుర్యేషుణా
కేనాపి ప్లవమానసైనికపరీవారేణ వీరేణ మే ॥ ౩౩ ॥

ప్రచ్ఛాయద్రుమ ఋశ్యమూకశిఖరే పార్శ్వస్థితేనైకశః
సుగ్రీవేణ నివేద్యమానజననస్థానప్రభావాహ్వయాన్ |
పశ్యన్వానరయూథపానుపగతాన్పాథోదసీలాకృతి-

ర్వీరః సావరజః స భాతి హృది మే విశ్వత్రయాధీశ్వరః ॥ ౩౪ ॥

కృపారసపయోధినా ఖరవరూఢినీయోధినా
మహామహిమశాలినా మునిహదబ్జకోశాలినా ।
మనో మమ కృపాణినా శరశరాసమృత్పాణినా
జటామకుటధారిణా తరలితం విరాధారిణా ॥ ౩౫ ॥

కన్దర్పకోటిశతసున్దరరూపధేయం
కఞ్చత్ప్రభుం భువనమజ్గలనామధేయమ్ ।
నన్వస్థిరేఽపి హృదయే నతికృద్విధేయం
కుర్మః కుశేశయసుహృత్కులభాగధేయమ్ ॥ ౩౬ ॥

మౌలివిరాజన్మణిమయమకుటీమజ్జునిపాతనహృతరిపుగర్వః
సర్వసుపర్వస్తుతిపదసమరప్రాజ్ఞణచజ్కృణదిషుగణలీలః ।
భల్లకమల్లప్లవగవరచమూపాణిపదాహతివిరచితలఙ్కా-
గోపురభజ్జః కుతుకయతి మనః కోఽపి కుశేశయదయితకులీనః ॥ ౩౭ ॥

వార్షికపాథోవహరుచివపుషా వారితవారిధిబహలమదేన
ప్రాతరుదఞ్చత్ప్రభకమలదలప్రస్తుతవిస్తుతనయనతులేన ।
నిటిలజటాలీనిబిడితశిరసా నిస్తులకార్ముకవిశిఖధరేణ
క్రీతమివాన్తఃకరణమిదమహో కేనచిదాననసులభకృపేణ ॥ ౩౮ ॥

సున్దరాకృతి యత్కబన్ధవసున్దరారుహఖణ్ణనే
గన్ధసిన్ధురదూమిబన్ధురసిన్ధుబన్ధురన్ధరమ్ ।
యస్తు నిస్తులమస్తు తద్ధృది శస్త్రశస్త్రపులస్త్యభూ-
హస్తమస్తకమాస్తికస్తుతివిస్తర్హయశస్త్రతమ్ ॥ ౩౯ ॥

కృత్తరాజసమత్తరావణముత్తరాధరయోః సమం
దత్తమజ్గలముత్తమం నృషు చిత్తమఞ్చాతి మామకమ్ ।
తం కుతూహలి సజ్కుచల్లికుచస్మయక్షీతిజాకుచ-
ద్వన్ద్వనజ్గమలగ్నకుజ్కమపిజ్జారం రఘుకుజ్జారమ్ ॥ ౪౦ ॥

కల్పకద్రుమదర్పహృత్పదపజ్కజప్రచలద్రజః
స్పర్శదర్శితగౌతమాప్రియమేతమప్రతిమం నరమ్ ।
తుజ్గసజ్గరరజ్గసజ్గమితప్లవజ్గమపుజ్గవ-
ప్రేరితద్రుమదారితక్షణదాచరం గతిమాచరమ్ ॥ ౪౧ ॥

ఊర్మిలధ్వనికార్ముకచ్చలవార్ముగుజ్జితమార్గణా-
సారదుర్బలవీరకర్పరవారనిర్భరకౌతుకైః ।
గృధ్రమోదిని యుద్ధసీమని సిద్ధచారణకిన్నరైః
శ్లాఘితో హృది మోఘితైనసి రాఘవో మమ భాసతే ॥ ౪౨ ॥

తాపసామరగోపసాహసిచాపసాయకలాఞ్చనః
చారుగోస్తనజానకీస్తనకౌతుకీ స్తనయిత్సుభాః ।
క్రుధ్యదాపతదుద్యతాయుధవిధ్యదస్తకకింకరే
కశ్చిదేవ హి నిశ్చితో మమ పశ్చిమేఽహని రక్షితా ॥ ౪౩ ॥

దిష్ట్యా సమ్ప్రీతి మే మనః స్పృహయతే దుష్టాశరాసికీ-
కష్టాపాదనతుష్టికృత్కపిచమూశ్రికామినే స్వామినే ।
దూరాదస్తసురార్తయే దశముఖధ్వంసోన్మిషత్కీర్తయే
తత్కాలస్థితలోకలోచనసుధావర్తిభవవన్నూర్తయే ॥ ౪౪ ॥

కలమకణిశేషుజ్ఞాపిజ్ఞారాజ్ఞ-
ప్లవగకదమ్బకరన్ధితోపకణమ్ ।
ఉదయదరుణచన్ద్రబిమ్బచిహ్వా-
ప్రభముపసర్పతి మానసం ప్రభుం నః ॥ ౪౫ ॥

శరహతదశకధరం ధరిత్రీదుహితృపయోధరపత్రలేఖధుర్యమ్ ।
కమపి నృపకుమారమేకవీరం భజతి మనో మమ భానువంశరత్నమ్ ॥ ౪౬ ॥

వికచకమలపత్రమిత్రనేత్రం వికటజటాపటలీభృదుత్తమాంగమ్ ।
కపికులకలితాభినేతుబన్ధం కమపి కబన్ధభుజాభిదం భజామః ॥ ౪౭ ॥

ఆకాశమధ్యగతనాకాలయప్రకరశోకాపనోదనజయ-
శ్రీకామవానరసమీకావపాతితమహాకాయరాక్షసకులమ్ ।
రాకామృగాఙ్కమధురాకారవక్త్రమగనీకాశకార్ముకధరం
కాకాపరాధసహమాకారయామి హృది లోకాధిపం రఘుపతిమ్ ॥ ౪౮ ॥

వన్దారుహృష్యదరవిన్దాసనప్రభృతివృన్దారకవ్రజశిరః -
సన్దానితాభినవమన్దారదామమకరన్దాభిషిక్తవరణమ్ ।
తం దాశరథ్యభిహితం దానవారిమృషివృదాయ మోక్షపదపి-
సన్దాయినం భజతి మన్దాపి గే మతిరియం దాశకీశసులభమ్ ॥ ౪౯ ॥

సుత్రామపావకపవిత్రాదిదేవజనవిత్రాసనక్షమభుజా-

మిత్రాతిహారదశవక్త్రావఖణ్ణనజచిత్రావదాతయశసి |
 సత్రా శరేణ ధనురత్రాసుపఞ్చకమమిత్రావలేర్దధతి మే
 కుత్రాపి- ధామని పవిత్రాభిధేఽనుషజతి త్రాణలిన్తు హృదయమ్ || ౫౦||

తీరాచలోదరవిసారానునాదితగుణారావభైరవధనుః
 దూరాపవిద్ధశరధారానిపాతహృతసీరాకరస్మయభరమ్ |
 ఆరాధనీయమఖిలైరాదియోగిభిరుదారానుకమ్పమధునా
 ధీరాదరేణ మమ వీరాగ్రగణ్యమయతే రాఘవాన్వయమణిమ్ || ౫౧||

భూతావసాదితి రణే తాదృశి చ్యుతతనౌ తాడితే దశముఖే
 గీతాపదానముపయాతా సురైః సహ వినీతాశయేన విధినా |
 సీతావిహారసఖమాతాతమావిధి చ మే తావదన్వయభువాం
 నేతారమేవ భజతే తాపముజ్జితుముదీతాదరం మన ఇదమ్ || ౫౨||

పశ్యన్తః శబరాంభకాః శుకగణభ్రాన్త్యా జిఘ్క్షన్తి యాం
 సారణ్ణశ్చ నవోన్మిషత్ప్రణధియా సంరున్ధతే చర్వితుమ్ |
 దూరాదేవ పలాయతే ఫణికులం బర్హభ్రమాద్భర్హిణాం
 సైషా పశ్చవటీజషో రఘుపతేః శోభా పురో భాతి మే || ౫౩||

అస్తామీలనమక్షిసీలనలినవ్యూహేన దేహేఽర్చితేః
 శఙ్కౌఽఽతఙ్కవివరితేన శబరస్త్రీణాం మృగీణామివ |
 వీరశ్చేతసి విశ్లేథీకృతఖరోచ్చాయో మహాయోగినాం
 వన్ద్యః పశ్చవటీవనాన్తరకుటీవాసీ మమాసీదతి || ౫౪||

పాణ్యోః కార్ముకమాశుగం చ శిరసి శ్యామం జటామణ్డలం
 కట్యా వీరముదారమంసఫలకే తూణీరమాభిభ్రతమ్ |
 శాణోల్లిఢహరిన్మణిన్మయహారచ్చాయం కృపాయన్త్రితం
 భూమానం కమపి స్మరన్మరకతశ్యామాయతే మే మనః || ౫౫||

అధిరోహతీవ హృదయం మమాధునా యుధి రోషపాతితవిభీషణాగ్రజః |
 స్మరచారుతామదహరస్తనుశ్రియా శరచాపలాఞ్చితకరామ్బుజః ప్రభుః || ౫౬||

అవసానహినభవసాగరాన్తరే పతితః పరేతపతితస్త్రసన్నహమ్ |
 శరణీకరోపి ధరణీకుమారికాదయతం దయావలయితం దృగఞ్చలే || ౫౭||

కిమనేన మేఽన్యనమనేన లభ్యతే లఘునా యదస్మి రఘునాయకం భజన్ |
 కురుతే జనః కిమురుతేజసాఽఽర్జితే కనకాఞ్చలే క్వవన కాచమార్గణమ్ || ౫౮||

మనురాజవంశజనురాజవజ్జవచ్చిదురోఽసదాననదురాసదాభిధః ।
మహతా శరేణ స హతాశరేశ్వరః కృపయాతిమాత్రముపయాతి మానసమ్ ॥ ౫౯ ॥

ఏకవారమపి నాకవాసిషు వివేకవానధికమేకకో
ధావతా న ఘటతేఽవతారయితుమేవ తాదృశి కృపాం మయి ।
ఏహి మాన్యగుణ పాహి మామితి తతోఽహిమాంశుకులశేఖరం
చేతసాఽవృణి నిశాతసాయకవిఘూతసాగరమదం ప్రభుమ్ ॥ ౬౦ ॥

భైరవాహవవిహారవానరవమూరవాకలితరాక్షస-
త్రాసనా గిరిసుతాసనాథపురశాసనాదృతనిజాభిధా ।
ఘోరదానవశరీరదారణవిశారదాశుగధనుర్ధరా
భావనా పరిజనావనానుగుణసేవనా మనసి భాతి మే ॥ ౬౧ ॥

న క్షిణోతి ఖలశిక్షణోఽతిమమదక్షిణోదధిమవజ్జయా
జోషమాస్థితమశేషమాన్యగతిరేష మార్గణగణః కథమ్ ।
ఇత్యముం మథితుమత్యముఞ్చదిహ నిత్యముఞ్చిత్రిపూనిఘాన్
యస్తమాలిఖతి నస్తమాలరుచిమస్తమాయికమృగం మనః ॥ ౬౨ ॥

గీర్వాణైరివ కవిభిః కృతాభిముఖ్యే
నిత్యం చ క్షితిసుతయా నిబద్ధసఖ్యే ।
మచ్చేతః సరతి మనుప్రసూతిముఖ్యే
మైనాకస్వస్రమహనీయమక్కులాఖ్యే ॥ ౬౩ ॥

కిం బ్రూమహే తత ఇతోఽపి గవేషణాయా-
మాలమృనం క్వచిదపి త్రిజ్జిత్యలభ్యావ ।
హస్త ద్రుతం పతతి మామకమస్తరజం
కాకుత్స్థనామని గభీరకృపాముబ్బరాశౌ ॥ ౬౪ ॥

కాదమ్బినీనిభరుచా కమలేక్షణేన
కాత్యాయనీకమనకార్ముకభజ్జనేన ।
కేనాపి కీలితపయోనిధినా గృహీతం
చిత్తం తథాపి మమ చిస్తయతే న కిఞ్చిత్ ॥ ౬౫ ॥

నక్షత్చారేన్ద్రజయనన్దితవిష్టపేన
నాలీకీనీరమణవంశనవాఙ్కరేణ ।
నాథేన బద్ధమపినద్ధనదీశ్వరేణ

నన్వద్య మానసమిదం మమ నానటీతి || ౬౬ ||

దశగ్రీవోదగ్రస్మయదలనకేతీచణశరః

శరీరశ్రీనిర్వాపితహరితదూర్వారుచిమదః |

స కశ్చిన్నిశ్చింతః ప్రవిశతి కఠోరేఽపి హృది మే

దృషద్రూక్షారణ్యభ్రమణకృతశిక్షాబల ఇవ || ౬౭ ||

భ్రాన్వాస్ దిక్షు విదిక్షు దుర్లభసుఖోపాయం మదీయం మనో

దిష్ట్యా ధావతి దేవతాః పరిహరద్దీనానుకమ్పాజ్ఞితాః |

ప్రాప్తే సాప్తపదీనతాం కరుణయా దాశేన కోశేన వా

నన్దిగ్రామకృతాధిపత్యచరణత్రాణే పురాణే నరే || ౬౮ ||

ఉత్ప్రత్య వ్రజతాం స్ఫుటభ్రుకుటికం హుక్కారమాతన్వతాం

వాలాగ్రాణి విధూన్వతాం కిలికిలాకోలాహలం కుర్వతామ్ |

యోధానామరవిన్దకేసరరుచాం మధ్యే తమధ్యేతి మే

చేతశ్చాపశిలీముఖోజ్జ్వలకరామ్భాజం రఘూణాం ప్రభుమ్ || ౬౯ ||

ప్రాయేణ చేతసి మమ ప్రణయేన వస్తు-

మస్మత్ప్రభుః సముపసర్పతి పుష్పకేణ |

చణ్డోన్మిషత్కిలికిలాశ్చలదీర్ఘపుచ్ఛా

యచ్ఛాదయన్తి గగనం గణశః ప్లవణ్గాః || ౭౦ ||

కోఽయం వికర్షతి మనో మమ కుజ్జారేన్ద్రో

నాలీకనాలమివ నన్వయమేవ జానే |

రక్షోధిరాజరమణీహృదయార్పితాగ్ని-

రక్షోహిణీశతపతిః కపిభల్లుకానామ్ || ౭౧ ||

భల్లుకప్రకరేణ జగ్గమమపీపాషాణఖణ్డత్విషా

గోలాఙ్గాలకదమ్బకేన వదనే నీలాఞ్చతశ్మశ్రుణా |

పక్వోదుమ్బరపాటలేన చ కపివ్యూహేన నీరన్ద్రయా

వాహిన్యా సహ వర్తతే హృది స మే స్తోకేఽపి లోకేశ్వరః || ౭౨ ||

స్వచ్ఛన్దం కపిభిరిహృత్య సుతరామాశ్లిష్య దివ్యాన్మునీ-

న్దికావలేష్వవతీర్య మన్దమితరాన్దేవానతీత్యాజ్ఞాసా |

దీనం దూరత ఏవ సాధ్వనవశాత్త్రిష్టన్తమేతివ మాం

దేవస్య క్షణదాచరేన్ద్రజయినో దృష్టిర్దమాశీతలా || ౭౩ ||

వేదాన్తవిభ్రమవనే విహితప్రచారః

కాకుత్స్థవంశమవతీర్య కదాపి ఖేలన్ |

వాల్మీకివాఙ్మికరవాగురయా గృహీతో

హృతప్రశ్చారం వ్రజతి కశ్చిదయం శుకో మే || ౭౪||

దశకణ్ణకలత్రకణ్ణరిక్తికృతిధౌరేయశరే క్వచిన్నరేన్ద్రే |

కలహంస ఇవ సుప్రభేఽరవిన్దే కలయత్యేష కుతూహలం మమాత్మా || ౭౫||

విషయేషు విహారి నిర్విశజ్కుం

హృదయం మే హృతవానలీవ కీటమ్ |

విభురేష విదేహరాజకన్యా-

కువకుమ్భమ్యతకుక్కుమారుణాఙ్గః || ౭౬||

అయి మన్మథ కోప లోభమోహౌ

మద మాత్సర్య వృథాయముద్యమో వః |

శరణఙ్కరుతే యతో మనో మే

శరకృత్తాశరనాయకం ప్రభుం తమ్ || ౭౭||

పశ్యజ్ఞీతాపమచిరోఙ్ఘితపశ్చబాణ-

విద్యాపునర్గణనదాయపదారవిన్దే |

దేవే మనశ్చరతి చన్ద్రకలాపచాప-

ద్వైతోపదేశవిధిదేశికబాహుదణ్డే || ౭౮||

దేవతాన్తరమపాస్య జన్మితాదావతాన్తజనభుక్తిదాయినమ్ |

జానకీశమవలమ్భతే దయాస్థానకీశనివహం మనో మమ || ౭౯||

వారిధిస్మయనిరోధిసాయకే

వాసరాధిపతివంశనాయకే |

భక్తలోకభరణక్షమాశయే

భద్రకాఙ్గి హృదయం నివేశయే || ౮౦||

తిష్ఠన్నాకమనేకవానరభత్సిరేఽమ్బుధేరుత్తరే

దేవశ్చేతసి భాతి మే కుటిలితభ్రూవల్లదత్తేక్షణః |

ఆగచ్ఛత్యపగచ్ఛతి వ్యతిషజ్జ్యోమ్భుమ్భమాణే పత-

త్యావిధ్యత్యభిగర్జతి ప్రతిముహుః కల్లోలజాలే పురః || ౮౧||

ఉత్సర్పజ్జలసర్పజాలకముపాగచ్ఛద్దులీకచ్ఛపం

వల్గత్కర్కటశక్తిసంఘముదయత్కుమీభిరడిమోత్కరమ్ |
ఉద్ధూతాణ్ణజషణ్ణముచ్చనినదప్రారమ్భమమ్భానిధిం
లక్ష్మీకుర్వతి వర్ష్యతీతి మమ ధీరక్షీణసారే ప్రభౌ || ౮౨ ||

గంగాదిమేన తటిసీగృహిణీశతేన
సాకం కృతాణ్ణాలిపుటం శరణం వృణానమ్ |
వైదూర్యవర్ణతనుమర్ణవమన్వగృహ్ణా-
ద్దీనైకబన్ధురహిమద్యుతివంశదీపః || ౮౩ ||

ద్రాగున్మూలితసీతశైలశిఖరప్రక్షేపశీర్ణధ్వన-
త్కల్లోలోత్పతదమ్భుశీకరకులక్లిన్నైః ప్లవజ్గవ్రజైః |
నీరస్త్రికృతతీరసైకతతలే నీరాకరే కౌతుక-
న్యస్తాక్షో హృది భాతి మే ధృతధనుర్బాణో రఘూణాం ప్రభుః || ౮౪ ||

భేయామ్భాసి ముఖైః పిబామ చరణైర్మథ్నామ సాలం గృహ్ణా-
న్లోపామ జ్వలనేన విభ్రమవనాన్యూత్పాటయామాజసా |
రజ్ఞాంసి ప్రహరామ పాణిభిరీతి వ్యాహారిభిర్వానరై-
ర్లక్ష్మాం రోధయతి స్మ రాధవకులాలక్ష్కారభూతః ప్రభుః || ౮౫ ||

మా చేతస్త్వరితం గమః పరిసరే దేవస్య యద్ధూరత-
స్తా సుగ్రీవవిభీషణావపి సమం సౌమిత్రిణా తిష్ఠతః |
హస్తాగ్రాపిహితాననం హనుమతా కర్ణే గిరం జల్పతా
ద్వస్తస్వం మస్త్రయతే ప్లవజ్గమచమూమధ్యస్థితోఽయం ప్రభు- || ౮౬ ||

పామరసార్థదురాపం తామరసార్థనపదాక్షిసౌలభ్యమ్ |
మానసముద్ధతమయతే దీనసముద్ధరణదక్షిణం రామమ్ || ౮౭ ||

పాతకరాజహరాఖ్యం శీతకరాజక్షమాననం దేవమ్ |
కుజ్జరయానముపాసే పిజ్జరయానధకార్ముకం మౌర్యాన్య || ౮౮ ||

సుగ్రీవేణ యవగ్రశోభికణిశత్రేణీపిశాజ్గ్రియా
కాలోస్మీలితకరికారకలికాగౌరేణ సౌమిత్రిణా |
సాకం వానరసైనికేషు నివసన్సాన్త్రానుబద్ధాతసీ-
సచ్ఛాయః కుతుకం కరోతి హృది మే సాకేతప్రఫీష్విపతిః || ౮౯ ||

సన్నహ్యద్భుటకోటికౌణపపురీసన్దర్శనే కౌతుకా-
దారూఢేన సువేలశైలశిఖరం శ్యామామ్బువాహశ్రియా |

చాపం వాసవచాపచారు దధతా శాఖామృగాసీకినీ-
సమ్బాధాన్తికభూమినా హృతమివ స్వాంతం మమ స్వామినా || ౯౦||

ఆరూఢభ్రుకుటీవిటఙ్కనిటిలామారక్తనేత్రామ్బుజాం
గాఢోన్నద్ధజటాభరాం కపిచమూకల్యాణదానోన్ముఖీమ్ |
బాణానుత్సృజతీం రణే నిశిచరప్రాణాపహారక్షమాం
లీలాం కామపి చిన్తయామి మనసా నీలామ్బుదశ్యామలామ్ || ౯౧||

ప్రసర్పదనుపప్లవప్లవగనైనికప్రేక్షణ-
క్షణప్రహృతనైర్పతద్రుతగృహీతధూతాయుధే |
రణే పటురణద్గుణప్రహితబాణబాణాసన-
ప్రసన్నకరపుష్కరే రఘువరే విరూఢం మనః || ౯౨||

బాణచ్ఛిన్నవికీర్ణరావణశరః శ్రేణీభురీణీకృతే
ఘోరే సఙ్గరచత్వరే క్రతుభుజాం యః ప్రీతయే తత్త్వరే |
తస్యాతస్యసితశ్రియః శ్రితజనశ్రేయస్కృతో ధన్వినః
స్మారం స్మారమయే ఊపేమ సమయే దుర్వారసర్వాపదః || ౯౩||

నారాచేన సమం నిశాచరచమూవారాశికుమ్భిభువా
ప్రావృణ్మేఘముహూర్తలాఞ్చనధనుః పుణ్యం దధానో ధనుః |
లఙ్కాతఙ్కనిదానవానరభటవ్రాతానపేతాన్తికో
వీరః కోఽపి వికర్షతీవ హృదయం విష్వక్ష్వాచారప్రియమ్ || ౯౪||

సాలగ్రామ ఇవార్కమణ్డల ఇవ క్షీరామ్బురాశావివ
శ్రీవైకుణ్డ ఇవాగమాఞ్చల ఇవ ప్రాచేతసోక్తావివ |
నిర్వాణజేన కృపాభరేణ నితరాం నిర్ధూయ మోహంహసీ
కాఙ్క్షిత్యేష కకుత్స్థవంశశిలకః కర్తుం పదం మే హృది || ౯౫||

నిహతవతి కబన్ధం నీరథో సేతుబన్ధం
విహితవతి విచిత్రం వీక్షకాణాం పవిత్రమ్ |
జగదుపకృతినిష్ఠే జ్యాకిణాఙ్కప్రకోష్ఠే
మమ హృదయముదారే మజ్జతి క్వాపి వీరే || ౯౬||

శరస్ఫురదుషర్బుధక్వథితజృమ్భదమోభవహా-
దబ్బుహత్తరతరఙ్గసఙ్కలితకూలశైలోదరే |
ఉదన్వతి వితన్వతి స్తుతిమవక్రీమప్రక్రమః

క్రమేత హృది మే తరణ్యభిజనప్రదీపః ప్రభుః ॥ ౯౭ ॥

జగత్త్రయపవిత్రయా జనితచిత్రచారిత్రయా
మహిభవకలత్రయా మహితభానుమత్పుత్రయా ।
దయారుచిరశీలయా దమితతాడకాబాలయా
కయాపి ఘనసీలయా కవచితం మనో లీలయా ॥ ౯౮ ॥

నిరర్థలధనుర్గుణప్రహితనిర్థలన్మార్గణ-
ప్రపంచహతవంచనాసమరచుఞ్చనక్షణ్చరమ్ ।
చిరత్నమునిరత్ననత్యుచితయత్నమాత్మా మమ
స్మరత్యయమనత్యయం ప్రభుమదిత్యపత్యాన్వయమ్ ॥ ౯౯ ॥

భిభ్రత్ప్రత్యవపన్నసర్వభువనశ్వఃశ్రేయసశ్రీపునః
ప్రత్యుత్థాపనవిభ్రమైకరసికౌ పాపయోర్ధనుఃసాయకౌ ।
స్థాన్యాదేశపదాధిరోపితదశగ్రీవేదమేకాన్తర-
భ్రాతృవ్యఞ్జితశక్తిరస్తు హృది మే వీరాగ్రణీ రాఘవః ॥ ౧౦౦ ॥

సమీకభువి చణ్డయా సరణధూతవేతణ్డయా
భుజావిజితశుణ్డయా భుజగభీమకోదణ్డయా ।
ప్రతిద్విషమకుణ్డయా ప్రథమవాసవైకుణ్డయా
ప్రవిద్ధదశకణ్డయా ప్రసృతమన్తరుక్మణ్డయా ॥ ౧౦౧ ॥

ప్రభూతగుణభూషణా ప్రబలరక్షసాం భీషణా
ప్రమోదితవిభీషణా ప్రదరజాబ్ధిసంశోషణా ।
మఖాశిషు కృతావనా మహదముక్తసంసేవనా
మహీదుహితృసేవనా మనసి భాతి మే భావనా ॥ ౧౦౨ ॥

దయారసధురీణయా దమిషు దత్తకల్యాణయా
దరీనదృశతూణయా దలితరావణప్రాణయా ।
మలీమసవిదూరయా మనుకులోదితాకారయా
మనః సుకృతధారయా మమ హృతం మహోదారయా ॥ ౧౦౩ ॥

కృచ్చాదన్తఃసురపరిషదః ప్రాప్య మార్గం ప్రవిశ్య
బ్రహ్మర్షీణాం గణమథ చలత్కిశసమ్భాధభిన్నమ్ ।
రాజన్యే మే లగతి హృదయం కాపి పృథ్వీకుమారీ-
పీనోత్తుఙ్గస్తనమకరికాలేఖవిద్యాధురీణే ॥ ౧౦౪ ॥

నిఃశబ్దస్తిమితప్లవక్త్రమభటశ్రేణ్యన్తరాలస్థలీ-
విక్రాన్తాఙ్గదహూతదర్శితవిభుక్తైకైకదిక్పాలకామ్ ।
ఆస్థానీమవలోకితస్మితశిరః కమ్పాదిసంవాహనాం
సస్తుష్యత్సకలామరాం రఘుపతేరస్తశ్చిరం చిన్తయే ॥ ౧౦౫॥
ఇతి శ్రీరామభద్రదీక్షితకృతం రామకర్ణరసాయనం సమ్పూర్ణమ్ ।

Proofread by PSA Easwaran psaeaswaran@gmail.com

——
rAmakarNarasAyanam

pdf was typeset on December 17, 2022

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

